

Vergaderjaar 2004–2005

21 501-02

Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen

Nr. 592

BRIEF VAN DE MINISTER VAN DEFENSIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 november 2004

Op 22 november a.s. komen de ministers van Defensie van de EU onder Nederlands Voorzitterschap in Brussel bijeen voor de *Military Capability Commitment Conference* en de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (RAZEB). Conform de afspraak informeer ik u hierbij over de geannoteerde agenda's voor beide bijeenkomsten.

Military Capabilities Commitment Conference

Met de vaststelling van de Headline Goal 2010 (de nieuwe militaire capaciteitendoelstelling van de EU), de vorming van EU Battlegroups en de oprichting van het Europees Defensie Agentschap (EDA) is de versterking van de Europese militaire capaciteiten in 2004 een nieuwe fase ingegaan. Deze initiatieven dragen tevens bij aan het streven uit de Europese Veiligheidsstrategie naar een actievere Unie, die beter is berekend op zijn taak. Tegen deze achtergrond omvat het mandaat van het Nederlandse voorzitterschap de opdracht om op 22 november a.s., voorafgaand aan de RAZEB, een *Military Capability Commitment Conference* te houden.

Tijdens deze conferentie zullen de EU ministers van Defensie de resultaten, die onder het Nederlandse voorzitterschap zijn geboekt, bekrachtigen. In dat kader zullen zij zich committeren aan de versterking van de Europese militaire capaciteiten. Daarbij gaat het om 1) de verwezenlijking van de Headline Goal 2010, 2) de vorming van EU Battlegroups, 3) de Global Approach on Deployability, het initiatief ter verbetering van de coördinatie van strategisch transport, 4) de aanpak van de resterende militaire tekortkomingen van de Helsinki Headline Goal 2003 met gebruikmaking van de evaluatie van het European Capability Action Plan (ECAP) en 5) de committering aan de intensivering van de internationale militaire samenwerking. Een en ander wordt vastgelegd in een politieke verklaring met bijbehorende annexen. Coördinatie met de NAVO is bij al deze initiatieven het uitgangspunt.

De Headline Goal 2010

Onder Nederlands voorzitterschap is een begin gemaakt met de verwezenlijking van de Headline Goal 2010. Ter verbetering van de kwaliteit van de Europese militaire capaciteiten zijn onder meer planningsrichtlijnen en scenario's opgesteld. Verder zijn standaards en criteria ontwikkeld waaraan EU Battlegroups moeten voldoen. Hiermee is tevens een begin gemaakt met de ontwikkeling van het evaluatieproces, waarmee de kwalitatieve doelstellingen van de Headline Goal 2010 meetbaar worden gemaakt.

Vorming EU Battlegroups

De lidstaten is gevraagd om concrete bijdragen aan te melden voor de EU-battlegroups. Daarbij gaat het om de initiële operationele EU battlegroup-capaciteit tussen 2005 en 2007 en om de volledig operationele EU battlegroup-capaciteit vanaf 2007. Hiermee zet het Nederlandse Voorzitterschap een aanzienlijke stap op weg naar de versterking van het snelle reactievermogen van de Europese Unie. De voorgenomen Nederlandse bijdragen aan de EU Battlegroups heb ik, mede namens minister Bot, toegelicht in een afzonderlijke brief.

Global Approach on Deployability

Strategisch transport is een kritische succesfactor voor crisisbeheersingsoperaties, in het bijzonder voor optreden in het kader van «rapid response». Tegen deze achtergrond heeft het Voorzitterschap in overleg met Frankrijk (initiatiefnemer ter zake), Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk (EU-voorzitters in 2005) een stappenplan opgesteld om bestaande coördinatiecentra, inclusief het *European Airlift Centre* in Eindhoven, via een netwerk met elkaar te verbinden. Langs deze weg dient in 2007 beter te kunnen worden voorzien in de transportbehoefte van EU Battlegroups. Verder kan de verbeterde coördinatie bijdragen aan de verlaging van transportkosten.

Aanpak resterende militaire tekortkomingen

Op basis van de evaluatie van het ECAP, die onder leiding van het Voorzitterschap is uitgevoerd, zullen de lidstaten zich committeren aan de opheffing van de resterende militaire tekortkomingen ten opzichte van de Helsinki Headline Goal 2003. De evaluatie heeft tevens geleid tot aanbevelingen ter verbetering van het ECAP. In dat kader krijgt het Europees Defensie Agentschap een centrale rol toebedeeld.

Intensivering militaire samenwerking

Ten slotte zullen de ministers van Defensie zich committeren aan een intensivering van de internationale militaire samenwerking. Samenwerking is immers een belangrijk instrument ter vergroting van de effectiviteit en de efficiëntie van de Europese militaire capaciteiten. Het Voorzitterschap zal hierbij verslag doen van de internationale conferentie over dit onderwerp, die op 11 en 12 oktober jl. in Wassenaar werd gehouden. Ook het EU-battlegroups initiatief blijkt een nieuwe impuls te geven aan de militaire samenwerking tussen de Europese krijgsmachten.

RAZEB (Ministers van Defensie)

De RAZEB, in de samenstelling van ministers van Defensie, zal de uitkomsten van de militaire capaciteitenconferentie formaliseren. Vervolgens zal de RAZEB richtlijnen verschaffen voor het werkprogramma van het Euro-

pees Defensie Agentschap (EDA) in 2005 en het budget voor 2005 goedkeuren. Het Hoofd van het EDA, HV/SG Solana, zal de Raad informeren over de laatste ontwikkelingen. Het EDA wordt naar verwachting in de eerste helft van 2005 feitelijk operationeel. De staf van het EDA zal gaan bestaan uit tachtig medewerkers, verdeeld over vijf directoraten (capaciteitenontwikkeling, materieelsamenwerking, technologie en onderzoek, industrie en markt, en algemene ondersteuning). Nederland kan instemmen met deze richtlijnen en het budget voor 2005, dat overigens ook eenmalige opstartkosten bevat. De Nederlandse financiële contributie, ter grootte van ongeveer € 1,2 miljoen, komt ten laste van de Defensiebegroting.

Overige bijeenkomsten van ministers van Defensie

Op 22 november zullen de ministers van Defensie ook bijeenkomen als bestuursraad van het EDA. Deze bestuursraad zal binnen de richtlijnen van de RAZEB een meer gedetailleerd werkprogramma goedkeuren, met daarin specifieke projecten en initiatieven ter ondersteuning van het EVDB. Nederland kan instemmen met dit uitgewerkte werkprogramma. Dit programma besteedt enerzijds aandacht aan de feitelijke oprichting van het EDA in de eerste helft van 2005 en somt voorts voor de verschillende aandachtsgebieden van het EDA concrete activiteiten op ter ondersteuning van het EVDB.

Vervolgens zullen de ministers van Defensie van de Western European Armaments Group (WEAG) bijeenkomen om te besluiten tot opheffing van dit materieelsamenwerkingsverband in de eerste helft van 2005. Het EDA zal in de loop van 2005 de functies van de WEAG overnemen.

Tijdens de lunch wordt met de Bosnische minister van Defensie van gedachten gewisseld over de nieuwe EU-geleide militaire operatie in Bosnië-Herzegovina. Op 22 november zal de RAZEB formeel besluiten tot uitvoering van deze operatie. De militaire voorbereidingen verlopen voor spoedig; de commando-overdracht van de Navo aan de EU is voorzien voor 2 december a.s.

Ten slotte zal het Voorzitterschap in een Troika-bijeenkomst de Europese non-EU Navo-partners en kandidaat-lidstaten (Noorwegen, Turkije, IJsland, Roemenië, Bulgarije en Kroatië) informeren over de uitkomsten van de militaire capaciteitenconferentie.

De Minister van Defensie,
H. G. J. Kamp